

## بیمارستان حضرت رسول(ص) جوانرود



### زردی نوزادی چیست ؟

تهیه کننده: ژیلا مرادی  
بخش اطفال

چنانچه میزان زردی خیلی بالا باشد و نوردرمانی نتواند در مرات معین زردی را کاهش دهد، تعویض خون نوزاد روشی مناسب در درمان این بیماری محسوب می شود.

**در مواردی که نوزاد به زردی مبتلا است**  
**مادران باید بدانند :**

قطع شیردهی به هیچ وجه توصیه نمی شود ( مگر به صلاح‌حدید پزشک معالج )

استفاده از لامپهای مهتابی خانگی کمکی به درمان نمی کند و تنها سبب تاخیر در درمان صحیح می شود

باید از مصرف موادی مثل آب قند ، ترنجبین و شیر خشت خودداری شود ، زیرا این مواد تاثیر چندانی در درمان زردی ندارند و ممکن است به دلیل داشتن ناخالصی مشکلاتی در نوزاد ایجاد نمایند و سبب تاخیر در درمان شود.

### لازم به ذکر است :

زردی نوزادی می تواند خطرناک باشد ولی می توانید با مراجعه و درمان به موقع از عوارض جدی و غیر قابل برگشت آن جلوگیری کنید . عدم مراجعه به موقع و سهول انگاری در شروع درمان می تواند عوارض جدی و خطرناکی برای نوزاد ایجاد کند که قابل برگشت نیست.

### عوارض عدم درمان به موقع زردی نوزادی :

در مواردی که زردی شدید بوده و به موقع جهت درمان مراجعه نشود ، ممکن است عوارض زیر ایجاد گردد:

بیلی رویین ( ماده ای که سبب زرد شدن پوست نوزاد شده ) درز مغز رسواب کرده و ضایعه‌ی عصبی به نام کرنیکتروس ایجاد می شود. در این حالت نوزاد ابتدا خواب آلود و تحریک پذیر شده ، به تدریج شیر نخورده و در نهایت با برآمده شدن ملاج ، تشنج و فلچ اندامها بیماری کامل می شود.

بعضی نوزادان در این مرحله فوت می کنند و آنها که زنده می مانند تا آخر عمر مشکلات فلچ مغزی ، عقب ماندگی ذهنی و کری را با خود خواهند داشت .

### روش‌های درمانی بیماری زردی :

نوردرمانی ( فتوترایپی ) یا استفاده از لامپهای فلورسنت مخصوص : این روش شیوه‌ای موثر در کاهش زردی نوزاد است.

لازم است از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید . برای این کار خوب است به نکات زیر توجه داشته باشید :

در صورت کفايت شير ، نوزاد در 24 ساعت 6-4 بار پوشك خود را خيس می کند و حداقل 3-4 بار مدفوع می نماید.

رنگ مدفوع نوزاد تا روز چهارم تولد باید رو به زردی برود . چنانچه رنگ مدفوع سبز یا سیاه باقی بماند ، نشانه‌ی کم خوردن شیر است.

در صورتی که به بیماری فاویسم مبتلا هستند ( کسانی که نمی توانند باقلاء و بعضی داروها را مصرف کنند ) باید دقت بیشتری داشته باشند ، زیرا احتمال بروز زردی در نوزاد شما بیشتر است.

## علت شیوع زردی در نوزادان نارس چیست ؟

این نوزادان بیشتر در معرض ابتلا به عفونت هستند.

عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و در نتیجه بیلی رویین بیشتری در این نوزادان تولید می شوند. کبد نوزادان نارس نسبت به سایر نوزادان ، کارایی کمتری دارد.

## نکات مورد توجه مادران :

ممکن است شما تجربه‌ی کافی در تشخیص زردی نداشته باشید ، زیرا تخمین میزان و شدت زردی نوزاد با چشم و بدون انجام آزمایش ، بخصوص در نوزادانی که رنگ پوست تیره‌ای دارند ، مشکل است و ممکن است منجر به اشتباه شود.

بنابراین توصیه می شود نوزادانی که از بیمارستان مرخص شده‌اند ، براساس جدول زمانی تعیین شده توسط پزشک ویزیت و از نظر وجود زردی معاینه شوند.

برای تشخیص درست و به موقع زردی ، بهتر است به نوزاد لباس سفید بپوشانید و رنگ پوست وی را در اتاقی با نور کافی و ترجیحاً نور روز و از پشت پنجره بررسی نمایید.

دقت کنید که زرد شدن پوست از سر و گردن شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش پیدا می کند . بنابراین در صورتی که زردی در کف پا نیز دیده شود ، نشان دهنده‌ی میزان بالای زردی است.

در صورتی که متوجه زرد شدن رنگ پوست نوزاد شدید ، بلافاصله به پزشک مراجعه کنید تا با آزمایش سریع و به موقع ، میزان زردی خون نوزاد اندازه گیری شود.

تجربه‌ی کم شیردهی و یا اثرات ناشی از بیهوشی در مادرانی که برای اولین بار صاحب فرزند شده‌اند و یا از طریق سواریان وضع حمل کرده‌اند، سبب تاخیر بروز زردی در نوزاد را افزایش می دهد. شما باید بدانید که با رعایت روش‌های صحیح شیردهی می توانید از زردی پیشگیری نمایید.

مادر گرامی ، قدم نورسیده مبارک . حال که پس از تحمل دوران بارداری و زایمان ، نوزاد عزیزت را در آغوش گرفته‌ای ، بهتر است با یکی از بیماریهای شایع در هفته‌ی اول تولد نوزاد بیشتر آشنا شوی . تقریباً 60% نوزادان رسیده و 80% نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی می شوند. این زردی معمولاً در سفیدی چشم و پوست نوزاد قابل مشاهده است.

## علت بروز زردی کدام است ؟

در اثر تخریب طبیعی گلبولهای قرمز خون ، ماده‌ای به رنگ زرد مایل به سبز به نام بیلی رویین در خون ایجاد می شود. این ماده بطور طبیعی به وسیله‌ی کبد از خون برداشته می شود. از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد ، در هفته‌ی اول تولد معمولاً این ماده در خون زکد شده و سبب ایجاد زردی نوزاد می گردد.

## چه عواملی می توانند سبب بروز زردی در نوزاد شوند:

- کوتاه بودن عمر گلبولهای قرمز خون ، زیاد بودن تعداد گلبولها و نوع گلبول قرمز نوزاد که بیشتر از نوع جنینی است.

- نارسی طبیعی کبد نوزاد
- وجود عفونت در نوزاد
- کم کاری تیروئید در نوزاد
- تاخیر در دفع مدفوع نوزاد
- تغذیه ناکافی با شیر مادر
- ناسازگاری بین گروه خونی و یا RH مادر و نوزاد
- مصرف بعضی داروها توسط مادر